[illegible] समाहतवत्निदिध्यासनार्थीगुरुमपित्यजेदितिभावः तावद्गुरुंसेवेतयावद्योगारूढोनभवतिरथमिवपर्वतारूढइतिपूर्वदृष्टांतंस्मारयति व्याख्यातमिति पदातिदृष्टांतोपिगुर्वभावेमार्गप्राप्तिरेवनभवती त्रबोध्यः ॥ २८ ॥ स्नेहादिति नात्यंतंगुरावेवस्थेयंसतिध्यानयोग्यत्वेइतिभावः ॥ २९ ॥ नावमिति कर्माधिकारिणायोगोयोगाधिकारिणाचकर्मनानुष्ठातुंयुक्तंइतिभावः ॥ ३० ॥ कर्मकृतंकर्मफलं त्रंनानाविधंविषयस्थंपृथक्पृथक् एकमेवकर्मगृहस्थस्यश्लाघ्यंपरिव्राजकस्यपातित्यहेतुः एवंव्यतिरेकोपिज्ञेयः विषयआश्रमस्तत्स्थं एतान्कर्तॄन् ॥ ३१ ॥ एवंज्ञानसाधनान्युक्त्वाज्ञेयमाह यदिति गं धिगंधवत् रस्यंरसवत् ॥ ३२ ॥ गुणःकार्यं महद्रूपंयत्प्रधानभूतंप्रधानकार्यंतस्यापिगुणोहंकारः ॥ ३३ ॥ महाभूतकृतःवियदादिरूपत्वेनकल्पितः तेषांगुणास्तुविषयाःशब्दादयएव ॥ ३४ ॥ बीजधर्मत्वं

तीर्णोगच्छेत्परंपारंनावमुत्सृज्यनिर्ममः॥ व्याख्यातंपूर्वकल्पेनयथारथपदातिनोः॥ २८ ॥ स्नेहात्संमोहमापन्नोनाविदाशोयथातथा॥ ममत्वेनाभिभूतःसंस्त त्रैवपरिवर्त्तते॥ २९॥ नावंनशक्यमारुह्यस्थलेविपरिवर्त्तितुं॥ तथैवरथमारुह्यनाप्सुचर्याविधीयते॥ ३० ॥ एवंकर्मकृतंचित्रंविषयस्थंपृथक्पृथक्॥ यथा कर्मकृतंलोकेतथैतानुपपद्यते॥ ३१ ॥ यन्नैवगंधिनोरस्यंनरूपस्पर्शशब्दवत् ॥ मन्यंतेमुनयोबुद्ध्यातत्प्रधानंप्रचक्षते ॥ ३२ ॥ तत्रप्रधानमव्यक्तमव्यक्तस्यगु णोमहान्॥ महत्प्रधानभूतस्यगुणोहंकारएवच॥ ३३॥ अहंकारात्तुसंभूतोमहाभूतकृतोगुणः॥ पृथक्त्वेनहिभूतानांविषयावैगुणाःस्मृताः॥ ३४॥ बीजधर्मत थाव्यक्तंप्रसवात्मकमेवच॥ बीजधर्मामहानात्माप्रसवश्चेतिनःश्रुतं॥ ३५ ॥ बीजधर्मस्त्वहंकारःप्रसवश्चपुनःपुनः ॥ बीजप्रसवधर्माणिमहाभूतानिपंचवै॥ ॥ ३६॥ बीजधर्मिणइत्याहुःप्रसवंचप्रकुर्वते॥ विशेषाःपंचभूतानांतेषांचित्तंविशेषणं॥ ३७ ॥ तत्रैकगुणमाकाशंद्विगुणोवायुरुच्यते ॥ त्रिगुणंज्योतिरित्या हुरापश्चापिचतुर्गुणाः॥ ३८ ॥ पृथ्वीपंचगुणाज्ञेयाचरस्थावरसंकुला ॥ सर्वभूतकरीदेवीशुभाशुभनिदर्शिनी ॥ ३९ ॥ शब्दःस्पर्शस्तथारूपंरसोगंधश्चपंच

मः॥ एतेपंचगुणाभूमेर्विज्ञेयाद्विजसत्तमाः॥ ४० ॥ पार्थिवश्चसदागंधोगंधश्चबहुधास्मृतः॥ तस्यगंधस्यवक्ष्यामिविस्तरेणबहून्गुणान् ॥ ४१ ॥ इष्टश्चानिष्ट गंधश्चमधुरोम्लःकटुस्तथा॥ निर्हारीसंहतःस्निग्धोरूक्षोविशदएवच॥ ४२॥

कारणत्वंप्रसवात्मकत्वंकार्यरूपत्वं जीवेतिपाठेपिजीवतोधान्यादेरेवधर्मोबीजत्वंनतुभर्जितधान्यादे रितिसएवार्थः यद्यपितेषांमतेअव्यक्तस्यबीजत्वमेवास्तिनतुकार्यत्वंतथापिअद्वैतश्रुतिविरोधात्तदुपेक्ष्यमितिभावः ॥ ३५ ॥ पुनःपुनरितिदृष्टिसृष्टिरुक्ता ॥ ३६ ॥ बीजधर्मिणइतितामेवोपपादयति विशेषा शब्दादयःप्रसवंप्रकुर्वते भोगकालेकार्यरूपेणउपस्थिताअपिसंस्काररूपेणकालांतरेभोगंदातुंकारणात्मनाऽवतिष्ठंते अतएतेकारणरूपाश्चकार्यंसर्वदाकुर्वंति पूर्वेषांमृद्घटन्यायेनकार्यकारणभावः विशेषाणांतु बीजांकुरन्यायेनेतिभेदः तेषांविशेषाणामपिविशेषणंव्यावर्त्तकंचित्तमेव चित्तएवविशेषाःसर्वेसंतिनबहिरित्यर्थः॥ ३७॥तत्रैकगुणमित्यादिग्रंथोव्याख्यातोमोक्षधर्मेषुस्पष्टार्थश्च॥ ३८॥ ३९॥ ४०॥ ४१॥ ४२॥

Digitized by Google